

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ministerski predsednik grof Badeni v Ljubljani.

Željno pričakovani gost, ministerski predsednik grof Badeni, se mudi v ozidju našega mesta. Ljubljana je njemu na čast oblekla praznično obleko. Nebroj zastav priča ministerskemu predsedniku, da se prebivalstvo stolnega mesta veseli njegovega prihoda in da mu hoče na slovesen način izkazati svoje priznanje in svojo zahvalo za doslej izkazano naklonjenost in dobrohotnost. Ministerski predsednik je Ljubljani z dejanji dokazal svojo blagohotnost in zato se je vse prebivalstvo zjediniilo v to, da mu izrazi svojo hvaležnost.

Vzprejem na kolodvoru.

Malo pred osmo uro se je ministerski predsednik grof Badeni pripeljal s posebnim vlakom v spremstvu dež. predsednika barona Heina na južni kolodvor, kjer so ga pričakovali podmaršal pl. Hegedus, dvorni svetnik Schemerl, okrajni glavar marki Gozani in župan stolnega mesta Hribar z vsemi občinskimi svetniki. Ob straneh so bili postavljeni prostovoljni gasilci, za njimi pa je bilo drugo občinstvo.

Ko je ministerski predsednik izstopil, pozdravil ga je najprej podmaršal Hegedus, potem sta se mu poklonila dvorni svetnik Schemerl in okrajni glavar Gozani, na to se je grof Badeni obrnil k županu.

Župan Hribar je ministerskega predsednika ogovoril tako-le:

Vaša Ekselencija!

Preživši nekoliko ur v krasni naši Gorenjski, mej našim dobrim narodom, stopili ste ravnokar na tla prestolnice te dežele in tega naroda — bele Ljubljane.

Na čelu občinskega zastopa tega mesta pozdravljam Vašo Ekselencijo, ključ iz odkritega srca: dobro došli! Radostno Vas je pozdravil Bled, ta biser naše dežele; radostno Vas pozdravlja Ljubljana, glava dežele.

Vaša Ekselencija! Vajeni ste videti lepša mesta, katerih nekatera so Vam draga zlasti zato, ker z njimi srce Vaše vežejo ljubki spomini. Zato

utegnute v Ljubljani pogrešati marsikaj. Jednega pa ne bodejte pogrešali: one odkritosrčnosti, s katero se pozdravljajo mili in dragi gostje; one ljubeznjive pazljivosti, katere smo takim gostom dolžni.

Vaša Ekselencija! Bela Ljubljana okrasila se je za Vaš sprejem; prebivalstvo njeno brez razlike narodnosti in stanu pa Vam kot prvemu svetovalcu svetle krone prinaša srca svoja nasproti.

Vaša Ekselencija! Berite v teh srcih! Stopajočemu iz železniškega voza na mestna tla in podajajočemu se mej radostno vzhiceno mestno prebivalstvo, kličem Vam pa v imenu tega prebivalstva iskreni Živio!

Ko so se polegli živahni Živio-klici, se je ministerski predsednik grof Badeni zahvalil jako prijazno, rekoč, da si šteje v dolžnost, obiskati posamične kronovine in se osebno prepričati o razmerah. Obiskal je mej prvimi deželami Kranjsko zagadelj, ker je lanski potres to deželo hudo zadrl in ker se hoče uveriti, kako se Ljubljana prenavlja in si skuša opomoči. Končno je dejal, da obišče popoldne mestni magistrat in si bode dal tam predstaviti posamične občinske svetnike.

Ministerski predsednik se je na to jako ljubeznjivo poslovil in se odpeljal k dež. predsedstvu. Pred kolodvorom zbirala stovina množica je toli simpatičnega ministerskega predsednika spoštljivo pozdravljala.

Ogledovanje po mestu.

Ob deveti uri dopoldne pričel se je ogled mesta. Spremljan od deželnega predsednika barona Heina, mestnega župana Hribarja, svojega predsedstvenega tajnika viteza Wienerja in tajnika deželnega predsedstva barona Rechbacha, peljal se je ministerski predsednik grof Badeni od deželnega predsedstva čez Kongresni trg v Gosposdske ulice, kjer si je najprej ogledal deželni dvorec. Vzprejeli so visokega dostojanstvenika deželni glavar Detela in deželna odbornika cesarski svetnik Murnik in Povše. Grof Badeni ogledal je zlasti drugo nadstropje, ki je po potresu največ trpelo ter izrazil svoje začudenje nad velikim obsegom nesreče. Posebno so ga zanimali oni prostori, kjer je leta 1883. stanoval presvetli cesar. Mini-

sterski predsednik vprašal je mej drugim, je-li bode sploh mogoče to poslopje rekonstruirati, na kar mu je deželni glavar pojasnil, da to ni mogoče, temveč da se bode poslopje še letos podrlo ter zgradilo tamkaj novo poslopje s primernimi prostori za zborovanje deželnega zbora.

Čez Križevniški trg in po Emonski cesti peljal se je potem ministerski predsednik v Cerkvene ulice, kjer si je ogledal ob Gradašci zgrajene barake, ogledal si je tudi Špitalske ulice ter se potem podal k licealnemu poslopiju, kjer ga je pričakoval višje gimnazije ravnatelj Senekovič na čelu učiteljskega zbora. Grof Badeni ogovoril je pojedini člane učiteljskega zbora ter spremljan po gospodu ravnatelju, ki mu je dajal potrebna pojasnila, ogledal natančno skoraj vse prostore. Zanimal se je, koliko ima višja gimnazija učencev, koliko paralelek in v katerem jeziku se poučuje na tem zavodu. Na vprašanje, kakšno je stavbinsko stanje tega poslopja, pojasnil mu je ravnatelj Senekovič, da drugo nadstropje sploh ni več za porabo, da je od potresa sem popolnem izpraznjeno in da so se morala izvesti razna varnostna dela samo v to svrhu, da je mogoče uporabiti vsaj za silo še pritličje in prvo nadstropje. Sicer pa se morajo sedaj rabiti v šolske namene tudi taki prostori v pritličju, katere je komisija že pred leti kvalifikovala kot nezdruge in v učne svrhe povsem neprimerne. Ministerski predsednik priznal je nujno potrebo, da se čim prej zgradi novo gimnazijsko poslopje ter obljubil, da se bodo v tem smislu kmalu storili potrebni koraki.

Po Vodnikovih ulicah in čez „mesarski most“ peljal se je potem grof Badeni v Poljske ulice, kjer je obiskal vzgledno zgrajeno prvo mestno deško petrazrednico na Ledini, kjer so ga pričakovali gg. okrajni šolski nadzornik prof. Levec, nadučitelj Maier in mestni nadinžener Duffé. Grof Badeni si je ogledal šolsko poslopje, telovadnico, nadučiteljevo pisarno, knjižnico, šolski vrt itd. Kazal je veliko zanimanje za mestno ljudsko šolstvo in g. nadzornik Levec mu je moral natanko razložiti, kako je osnovano vse ljudsko šolstvo v Ljubljani, kakšni so učni vspehi in šolsko obisko-

Listek.

O pesniku Prešernu kakor pravniku.

Za počitnice skvasil Nežaz Nemeigren.

(Dalje.)

Pozabi oteti moram služnost, opevano v sonetu „Velika Togenburg“. Služnost Togenburgova se sicer bistveno razločuje od navadne servitus luminum in bila je podeljena samo ob sebi in praecario modo; vender je ne sme prezreti napredujoče pravo. Prešeren sam bi bil rad deležen take ugodnosti celo po noči, ko je pel luna sije; sploh iščejo take pravice vsi, ko hodijo ljubice pod okno. Zakaj bi se naposled ne smela vključiti na primer pri ženskem učiteljišči na korist duhovnega semenišča na vsporedni strani tiste ulice, ali pri nunskem samostanu na korist nasprotnega vežbališča dragonskih novincev. —

Duhovitemu Prešernu se je sodni red od 1. maja 1781. zdel že ondaj preokoren. Zato se nanj ni posebno oziral v svojih „poezijah“. Imamo nekaj tožeb, nekaj prošenj. Odgovoru na tožbo, ali kakor velé Hrvatje prigovoru je nekaj podoben sonet „Na jasnem nebu“, in repliki bliža se gazela „Draga, vem kako“. Toda vsi ti poskusi ne uga-

jajo strogemu sodniku. Zavrnili bi jih v popravo, ali odrinili kakor nesposobne za nadaljno postopanje. — Veseliti pa nas morajo tri pravokrepne sodbe v sonetih „Al' prav se piše“, „Ne bod' mo šalobarde“ in „Apél podoba“. V njih se je Prešern vspel nad starikave predpise, ter je, ne da bi za to bili posebe prosili, besedilu sodbe prideljal razloge. Tudi mi se bomo smeli prosteje gibati, in prav rad bi dočakal dneva, ko mi bo sodnik v bodočem preobraženem ustnem postopanju oznanil sodbo z razlogi vred v krasnem sonetu, vrednem Prešernove slave.

Prestopimo na kazenski oddelok.

Dr. Mahnič, duhovit mož, če prav ni jurist, je nekoč iztaknil prešestvo v pesmi „Sila spominja“. Mi pravniki temu mnenju ne moremo pritrditi, najsi včasih dlako cepimo. Poezije dokažejo, da je bil Prešeren navzet tiste znakovite kranjske pobožnosti, in spoštoval je vero pravo sveta pisma prosta z mote vsake in menihe modre može. Obiskoval je v Velikem tednu ljubljanske cerkve in celo malo cerkev v trnovskem predmestju, poznal je legendo o zlahtniču trde glave ter o svetem Senanu. Nad vse zaslužben je pa njegov „Krst pri Savici“. Kako bi se bili Vi odločili gosp. dr. Mahnič, ako bi bilo Vam na voljo dano, ali

krstiti tako trdovratnega pagana, kakeršen je bil Četomir, ali zložiti tako visoko in pobožno pesem, kakor je Prešernova? Jaz mislim, da bi se Vam ne bil posrečil ne krst Četomira niti krst Prešernov. Prešernova pobožnost in npravnost je torej nedvomna; sicer pa bistroumni pravnik tudi ni bil tako bedast, da bi zalezoval ženo in hkrati o njej pel:

„Trdna med nama vzdiguje se stena
Z brezna globoc'ga do strmih nebes.“ —

Tajiti ne morem, da so nekateri „zabavljivi napisi“ kaznivi. Gospod, ki je bil prej časa in zdaj življenja tat; Kastelec, ki gre muhe prodajat' namest' čebelic; Ravnikar, ki je kriv, da kolne kmet molitve bravši: vsi ti so smeli Prešerna tožiti zaradi žalitve svojega poštenja. A odpustili so mu greh, ker je animum injuriandi svojih pušic osladil z medom:

„Naj misli, kogar bi pušice te zadele,
Da na visoki vrh leté iz neba strele.“

S tem zagovorom naj se tolažijo tudi župani, ki se čutijo zadete v „Ženski zvestobi“ z reko: o če župan so mož neslan. Takisto niso tožili v pesmi „Zvezdogledom“ ozmerjani lažnjivi pratikarji in zvezdogledi, ker jim je Prešeren baš v tej pesmi natvezel dokaz resnice. Bolje bi pa

vanje. Zlasti se je čudil, da ima Ljubljana več šolobiskujočih nego šolo-obveznih otrok. Zanimal se je tudi za uredbo tukajšnjih c. kr. vadnic in učiteljskih ter vprašal, koliko učiteljskih kandidatov je letos dovršilo učiteljske in kam pojdejo v službo. Prof. Levec mu je odgovoril, da večina učiteljskih kandidatov odide na Štajersko, ker so tam učitelji bolje plačani. Tudi šolsko poslopje in njega lepa oprava je naredila na ministerskega predsednika najboljši vtisek. Po četrtturnem razgovoru se je grof Badeni prijazno poslovil od navzočih gospodov. Od ondod se je odpeljal po Št. Peterski cesti v novo deželno bolnico, kjer sta ga vzprejela deželni glavar Detela in deželni odbornik Povše, ki sta mu predstavila zdravniško in upravno osebje. Ministerski predsednik obiskal je kirurški odderek pod vodstvom dr. Šlajmerja ter si ogledal tudi vsem modernim zahtevam odgovarjajočo bolnično kuhinjo s parno kurjavo in pralnico; inženjer Klinar in upravitelj Kremžar dajala sta mu pojasnila. Bolnica napravila je jako ugoden utis na visokega gosta, ki je priznal, da dežela kranjska jako mnogo stori za svoje bolnike in da se sploh le malokatero mesto more ponasati s tako vzgledno urejeno bolnico. Nadalje ogledal je minister še bolnico za silo ter se potem ob 11 uri vrnil po Dunajski, Marije Terezije in Tržaški cesti v deželni prezidij.

Vzprejem deputacij.

Od najjeste ure dalje je ministerski predsednik vsprejemal deputacije in so bili vsprejeti knezoškof s stolnim kapitelom, častniki pod načelstvom podmaršala g. Hegedüsa, deželni glavar gospod Detela in deželni odborniki gg.: Murnik, Povše in dr. Tavčar, katic 50 vladnih uradnikov, katere je predstavil gosp. deželni predsednik baron Hein izrazujoč čustva spoštovanja in hvaležnosti uradništva. Ministerski predsednik grof Badeni je odgovarjajoč omenjal penzijski zakon, ki se je sklenil v prid uradnikov in jim zagotavljal svojo naklonjenost. Nadalje je ministerski predsednik vsprejel deputacijo ljubljanske občine obstoječo iz gg. župana Hribarja, podžupana dr. vit. Bleiweisa in svetnika Vončina, deputacijo sodniških uradnikov obstoječo iz gospodov deželnega sodišča predsednika Kočvarja pl. Kondenheim, deželnega sodišča svetnika Levcnika, deželnega sodišča svetnika Padoja in državnega pravdnika Pajka, deputacija finančnih svetnikov Račiča, Jennyja, Mraka, Aviana, Svobode in Orella, deputacijo žandarmerijskega polveljništva obstoječo iz gospodov podpolkovnika Polaka, ritmojstra Supančiča in lovskega poročnika Schindlerja, ravnatelje tukajšnjih srednjih šol gg. Senekoviča, Wiesthalerja, Junovicza, Hubada, ravnatelja strokovne šole za lesno obrt Šubiča in knjižničarja Muysa, rudniškega svetnika g. Schwingerja, višjega poštne kontrolorja g. Hugo Hohna, člane deželnega zdravstvenega sveta gg. Valenta, Bocka, Šlajmerja in Kopčivo, deputacijo protestantske občine obstoječo iz gg. Jagnemarja, Leiblina in Korna, načelnika odvet. zbornice g. dr. Pfeffererja, člana notarske zbornice gospoda Voka, deputacijo trgovinske zbornice obst. iz gg. predsednika Perdana in odbornikov Dolenca, Kušarja, Omerza, Pol-

laka, Stareta in Žitnika, deputacijo zdravniške zbornice obst. iz doktorjev Bleiweisa, Bocka, Gregoriča in Šlajmerja, deputacija kranjske kmetijske družbe obst. iz gg. Murnika, Povšeta, Lenarčiča in Witschla, deputacijo kranjske hranilnice (gg. Luckmanna, Pfeffererja in Samasso), mestne hranilnice (gg. Gogola in Kleina), zastopnika patrijotičnega deželnega pomočnega društva c. s. Murnika in zastopnika patrijotičnega ženskega pomočnega društva g. Fran Schifferja, deputacijo „Glasbene Matice“, obstoječa iz predsednika g. Ravniharja in koncertnega vodje g. Hubada, deputacijo filharmoničnega društva (gg. Jennyja, Zöhrerja in Bocka), deputacijo veterancev (gg. Mihačiča, Čika, Jagodnaka, Oblaka, Zorman in Žigurja), deputacijo prostovoljne požarne brambe (gg. Doberleta, Ahtschina, Gerberja, Schantelna in Stricelna), deputacijo kazinskega društva (gg. Bamberga in Koslerja), deputacijo biciklističnega kluba (gg. Gratzija, Mora in Trdino), deputacija obrtnih zadrug (gg. Tumo, Sturma in Turka). Nadalje je ministerski predsednik vzprejel še občinske deputacije iz Mengša, Domžal, Dolskega, Trojana, Glogovice in Drtije. Ministerski predsednik je kazal za naše razmere veliko zanimanje in deputacije o raznih stvareh kaj natančno izpraševal in obetal, da se bo vlada ozirala na izražene želje in potrebe naše dežele.

V Ljubljani, 4 avgusta.

Badeni in levičarji. Levičarski listi si na vse kriplje prizadevajo, da bi vlado pripravili, da za nemške liberalce zastavi ves upliv pri deželno in državnozbornskih volitvah. „Neue Freie Presse“ preti grofa Badenija z opozicijo, „Neues Wiener Tagblatt“ pa dan na dan lepo prosi vlado, naj zjednjene levice nikar ne zapusti in vzdihuje, da je vlada vse preveč ravnodušna v tem oziru. Ne vidi, kako se konservativci in radikalci vedno bolj združujejo. Židovski list bi Badeniju rad dokazal, da brez močae nemško-liberalne stranke nobena vlada ne bode mogla izhajati. Grof Badeni se pa noče nič dosti zmeniti za liberalno vzdihovanje in pretenje.

Avstroogerska pogodba. Novica, da mislijo Madjari privoliti v precej višjo kvoto, se povse ne potrjuje. Ogerska vlada je pač izjavila, da je pripravljen privoliti v razmerje 65 : 25, a zahteva, da bode pri tem že vračunan precipij za vojaško Granico. Ako bi se bil dosedaj ta precipij ušteval, bi razmerje bilo znašalo 33,4% : 66,6. V vsem bo naša državna polovica samo 1.600.000 gld. manj plačevala kot že dosedaj. Vidi se torej, da se vladi še ni posrečilo Madjarov pridobiti za kako pravičnejše razmerje. Glede trgovinske in carinske pogodbe so Madjari že dosegli velike ugodnosti. Vse kaže, da nova pogodba ne bode le tako ugodna za Madjare, kakor je sedanja, temveč bode še mnogo ugodnejša. Madjari se pa upirajo tudi še temu neznatnemu povišanju kvote, a najbrž zaradi tega, da si ložje izposlušajo še kake druge ugodnosti.

Protisemitstvo je našlo tudi pot na Ogersko. Vedno bolj se razširja. Posebno je pa pričakovati, da bode tudi na Ogerskem se protisemitsko gibanje okrepilo, ko v naši državni polovici nemške-

liberalna stranka zgubi ves upliv. Madjarski politiki se jako boje protisemitstva. Njim je le predobro znano, da se madjarstvo ima za velik del svoje dosedanje moči zahvaliti židom. Če židje zgube svoj upliv, zgubi madjarstvo silno oporo in za ogerske Slovane in Rumune utegne priti boljša doba. Protisemitje utegnejo na Ogerskem doseči še večji uspeh, kakor v Avstriji. Židje na Ogerskem še huje izsesavajo narod kakor v Avstriji in nemadjarške narodnosti so pa tudi vse skrajno nasprotno židovskomadjarskemu vladanju. V Avstriji se je protisemitizem posebej razširil le mej Nemci, na Ogerskem se bode pa mej vsemi narodaostmi.

Ustaja na Kreti. Sedaj ko je sultan odklonil zahteve krečanskih kristijanov, bodo najbrž kristijanski poslanci ostavili Kaneo in zborovanje narodnega sebranja bode nemogoče. Vstaški odbor že pripravlja oklic, v katerem v imenu grškega naroda proglašajo zjedinenje z Grško. Premirje na Kreti, ki se itak ni držalo, se bode prenehalo in začno se hudi boji po vsem otoku. Vspeh teh bojov je odvisen od tega, če se Grkom posreči zanesti ustajo v druge turške pokrajine, da Turčija ne bode mogla vseh svojih vojnih čet uporabiti proti Krečanom, nadalje od tega, če bo Grška dobro podpirala vstaše in kakeršno stališče zavzame vevlasti. Poslednje še vedno cincajo. Ne morejo se odločiti na nobeno stran. Turčijo podpirati, jih je le malo sram, za ustaše pa ne marajo zastaviti vsega svojega upliva, ker se boje, da se razvname po vsej Turčiji.

Socijalističen kongres v Londonu se je izrekel, naj se odpravi šolnina na vseh šolah in slednjemu daje priložnost, da se izobrazijo od otroškega vrtca do vseučilišča, ako ima zato veselje. Kongres je za to, da se učencem v šoli preskrbi ne le brezplačen pouk, temveč tudi obleko in hrano. To bode pač malo težko izvršljivo, kajti občine so že sedaj s prikladami preobložene. Seveda socijalisti na svojih shodih lahko delajo račune, ko vedo, da jih njim še ne bode kmalu mogoče praktično izvajati. Če pa kje pridejo do večine, bodo pa že videli, da je marsikaj težavnejše, nego si mislijo. V teoriji se taki nasveti jako lepo slišijo. — Shod se je nadalje izrekel za odpravo stoječih vojsk, ki se naj zamene z narodno državljansko vojsko, katera se bode sklicevala le ob vojnem času, sicer pa doma vežbala.

Blejske slavnosti.

Ministerski predsednik grof Badeni na Bledu.

(Poročilo našega specialnega izvestitelja.)

Na Bledu, 3. avgusta.

Bled v zastavah. Raz vsake hiše vihra zastava, mej njimi jako mnogo narodnih. Ljudstva se je zbralo z vseh strani naše dežele, zlasti mnogo iz bližnjih gorenjskih krajev, popoldne pa je železnica pripeljala novih gostov, kateri so prišli, da si ogledajo razsvetljavo jezera.

Ministerski predsednik grof Badeni se je pripeljal s posebnim vlakom iz Trbiža, do kamor se

Dalje v prilogi.

storil, da se pratikarjev ni lotil. Zakaj Veliki pratikar (tiskar Blaznik) se je na svoj način maščeval nad zabavljivim Prešernom, ko je tiskajoč njegove poezije, va nje zatrosil veliko več pogreškov, nego jih je omenjenih na koncu knjige. Teh pogreškov je toliko, da se je nekoč trdilo, da so v raznih izvodih celo — različni. Taka osveta ni bila viteška, niti slovenska. —

Najbolj umestno je, da kazensko pravo izvršimo s kazensko sodbo. Tako sodbo nam podaja „Povodnji mož“. Naš prednik je bil strog sodnik, kakor smo že gori omenili, navedši to pesem. A on je bil zajedno pristaš načela, da smrtu kazni bodi manj mučna in manj sramotna. Temu načelu na ljubo je Urška zaplesala v smrt mej hladnimi valovi. Prešeren, kakor pesnik-prerok, je slutil, da bodo nekoč človeka, ki je smrtno kazni vreden čin predržnil v časa se sejat razore, usmrtili z električno silo; saj je v „Novi pisariji“ zapel: V grdobu strela treši naj ognjena: toda kakor pravnik razsodnik, ni pričakoval, da bodo kedaj zločinec in duhoven njega spremljoči ter gospodje kazni izvršujočega sodišča zaplesali mej seboj elegantno kolo ali četvorka, predno obsojenca podere iznenadni udarec iz skrite električne baterije. Hotel je samo na tak način, da tesnocrčna in tesnoumna cenzura njegove nakane ne izvoha,

sodnikom svoje in bodoče dobe namigniti, naj ne more neusmiljeno, ako na morejo prebiti brez smrtne kazni. Cenzura se je moral bati; vanjo ni spustil nobene pušice in prav oprezno jo je oplazil v pesmi „Orglar“. —

Oprostite, da sem se pri posameznih pesmih preveč mudil. Pokazati sem hotel, koliko zlatih resnic in vzorov bi našel drug, ki bi Prešerna prelistaval temeljiteje od mene. —

Našel sem v „poezijah“ tudi nekaj biservov iz zgodovine prava, če prav se to znanstveno v oni dobi ni posebno obdelovalo — Rimsko pravo Prešernu menda ni ugajalo. Omenja sicer Ovidija in Katona, znani sta mu Cintija in Korina, a molči o Gaji in Ulpianu; da, celo v „Slovo od mladosti“ ne omenja, da bi ga nazaj v mladosti temno zarijo mikali Digestorum libri L ali legis actiones. Naravno je, da se kakor Slovenec in sin kmetijske hiše ni mogel ogrevati za rimsko pravo. Takisto naravno je, da se je kakor pobožen Kranjec vsaj nekoliko pobrinil za cerkveno pravo. Tako vidimo v „zdravilu ljubezni“ da so opat in menihi modri možje. Taka nam kaže balada „Prekop“ dve pravili. Prvo velja duhovnikom izraženo v vrstah:

„Zvečer jo je poročil, do polnoči svatval,
O polnoči vesel je z vesele družbe vstal.“

Drugo pa ostaja nam posvetnjakom v vrstah:

„Zakaj v prst posvečeno ste me zagreblji v?

Nikdo naj se ne spodtika na tem, da v „Turjaški Rozamundi“ Ojstrovharja in Lajlo poroči grajski pater ne redni župnik in da ju poroči brez oklicev. Iz teh okolštin naj se samo to posname, da se je poroka vršila, predno so se proglasili sklepi tridentskega cerkvenega zbora, ker dotični ukazi papežev iz starejša dobe se niso obče izvrševali in zlasti ne pri plemenitnikih, mej katere se je štel svet junakov, Ojstrovhar. — „Krst pri Savici“ nam je ohranil pravilo, da se sme zarochenka odreči ženinu in zakonu, če stori obljubo večne čistosti. To je Bogomila vestno izvršila za stare strogo pobožne dobe. V bolj nove čase nas vede „Sveti Senan“, s katerim naj opravimo kanonsko pravo. „Senanus“ je proti deklicimokri neizprosno izvršil cerkveno opravilo: Menih sta in ženska nasprotno stvar. Sprevidel je pa naposled, čeprav je bil velik svetnik, da dejansko življenje takisto neizprosno nareja izjeme od pravila, in zatorej pesem konča:

„Odtod se menihi ženstva ne bojé
Za dušo in truplo njih radi skrbé.“

Ravnajmo se torej tudi mi, liberalni posvetnjaki po vzgledu svetega Senara, in ne sodimo strogo, če čujemo včas iz kakega župnišča novice, ki se ne strinjajo s kanoniškimi prepovedmi. (Konec prih.)

mu je bil nasproti peljal deželni predsednik baron Hein.

Kolodvor v Lescah je bil z zastavami in zelenjem prav ukusno okrašen, a narodne trobojnice, ki je vender deželna zastava kranjska, ni bilo nobene videti. Na kolodvoru so pričakovali ministerskega predsednika, dež. glavar Detela in dež. odborniki ces. svetnik Murnik, posl. Povše in dr. Tavčar, okrajni glavar Kaltenegger z vsemi uradniki radovljiškega glavarstva, ljubljanski župan Hribar, duhovščina, občinska sveta občin Radovljica in Lesce, oddelek gasilcev radovljiških ter šolski otroci pod vodstvom učiteljev.

Pri prihodu vlaka so zagrmeli topiči. Ko je ministerski predsednik izstopil, pozdravil ga je dež. glavar Detela najprej v slovenskem in potem v nemškem jeziku, povdarjaje radost cele dežele in zahvalo vsega prebivalstva za obisk in kličoč minsterskemu predsedniku: Dobro došel!

Ministerski predsednik grof Badeni se je jako prijazno zahvalil in si dal potem predstaviti vse došle funkcionarje. V imeni blejskega zdravniškega komiteja ga je na kratko pozdravil dr. Mosche, v imeni duhovščine pa radovljiški dekan. Učitelja ljudske šole v Lescah je ministerski predsednik vprašal za šolske razmere v občini.

Po predstavljenji se je ministerski predsednik s spremstvom odpeljal na Bled, in sicer naravnost k Mallnarjevemu hotelu, v katerem je tudi obedoval in prenočil. Poleg hotela so odličnega gosta čakali: zdravniški odbor, na čelu mu g. Mallner, obč. svet z županom Peternelom, duhovščina, gasilci in bralno društvo z zastavo in šolska mladina pod vodstvom učiteljev. Župan Peternel je odličnega gosta nagovoril samo v slovenskem jeziku, in sicer takole: „Vaša ekscelencija! Visokorodni gospod grof! V imeni občine Bled pozdravljam Vašo ekscelencijo najudaneje. Cela občina se veseli, da ste nas počastili z Vašim obiskom. Z odprtim srcem Vam pridemo naproti in želimo, da veselo in zadovoljno preživite te kratke ure mej nami.“

Ministerski predsednik je dejal, da je župana precej dobro razumel in se potem z njim razgovarjal o narodni noši in o kmetijskih razmerah. Potem se je vršilo predstavljanje. Blejski župnik je ministerskega predsednika samo nemški pozdravil. G. Verderberja in blejskega učitelja je ministerski predsednik vprašal za šolske razmere in govoril tudi z načelnikom blejskih gasilcev, kateri ga je pozdravil v imenu blejskega in gorjanskega gasilnega društva, potem pa šel v svoje stanovanje, katero je hotelir g. Mallner jako ukusno priredil.

Ob 11. uri se je vršilo slovesno vaidanje zadnjega kamna zabavišču. V elegantno dekorirani dvorani novega zabavišča se je zbrala najodličnejša blejska družba. Ko se je pripeljal ministerski predsednik, je zaigrala vojaška godba. Načelnik zdravniškemu odboru je peljal gospo baronico Heinovo v dvorano, za njo so šli ministerski predsednik grof Badeni in njega spremljevalci, potem pa se je številno občinstvo razvrstilo po dvorani.

Slavnostni govor je govoril načelnik zdravniškemu odboru dr. Mosche. Popisal je v njem postanek in pomen novega zabavišča, slaveč je kot kulturni napredek in se zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli k zgradbi, dež. zboru in dež. odboru v slovenskem jeziku, dalje kranjski hranilnici, baronici Heinovi, kateri so navzočniki klicali: „Žvela! in minsterskemu predsedniku ter končno prečital v slovenskem in v nemškem jeziku spisano listino, katera se je vsidala. V tej listini je popisana vsa zgodovina novega zabavišča in so imenoma navedeni vsi tisti, ki so prispevali k zgradbi.

V tem, ko so dotični podporniki podpisovali listine, dal si je ministerski predsednik predstaviti več dam in gospodov in se z njimi jako ljubezljivo razgovarjal.

Ministerski predsednik se je potem podal iz dvorane na verando, kjer se je položil zadnji kamen. Blejski župnik je blagoslovil hišo, potem je dr. Mosche dal klavirno minsterskemu predsedniku, kateri je izročil gospe baronici Heinovi, ki je udarila trikrat na kamen, rekši: „Naj bi sloga in veselje vladala v tem poslopju.“ Baronici Heinovi so sledili: ministerski predsednik grof Badeni, dež. predsednik baron Hein, dež. glavar Detela, predsednik kranjske hranilnice Luckmann, knez Windischgraetz, grof Aichelburg, pl. Pongrats, bankir Mayer, župan Peternel in drugi odlični gospodje.

Ko je bil poslednji kamen usidan, je dr. Mosche v daljšem govoru samo v nemškem jeziku zahvalil

presvetlemu sesarju trikratni „Hoch“. Občinstvo je navdušeno klicalo „Živio“ in „Hoch“, godba je pa svirala cesarsko pesem.

Dež. predsednik baron Hein je v jako lepem govoru, v slovenskem in v nemškem jeziku naglašal pomen zabavišča in povdarjal, da so prišli ljudje k današnji slavnosti iz vseh krajev dežele, dasi ima slavnost le lokalni pomen. Ljubezen do ožje domovine, katera je tako živa in krepka v prebivalcih te kronovine, druži vse in je navaja na skupno delo za blagor in čast domovine. Dež. predsednik se je zahvalil zdravniškemu odboru in zlasti njega načelniku dr. Moschetu za trudapolno vztrajno delovanje, želeč, naj bi novo poslopje občini in vsem prebivalcem bilo na korist, in če bodeta vladali v njem veselje in sloga, bode izpolnjevalo svojo dolžnost.

Govoru dež. predsednika so sledili jako živahni Živio-klici. Ministerski predsednik si je potem ogledal vse poslopje, ogovoril več gospodov, mej njimi načelnika gasilcev in se potem odpeljal k obedu v Mallnerjev hotel.

Na obed so bili povabljeni: dež. predsednik baron Hein s soprogo, dež. glavar Detela, baron Schwegel, okr. glavar Kaltenegger s soprogo, kneza Robert in Ernest Windischgraetz, grof Kamilo Aichelburg, dr. Mosche, ministerski svetnik vitez Wiener in prezidijalni tajnik baron Rechbach. Mej obedom na terasi ob jezeru je svirala vojaška godba.

Po obedu si je ministerski predsednik ogledal Muhrov grad, Lujzine toplice in Windischgraetsovo vilo ter se potem odpeljal v graščino barona Schwegla.

Ob 8 uri zvečer se je začela razsvetljava in vožnja po jezeru. To je bila najkrasnejša točka celega programa in ostane vsem udeležnikom v nepozabnem spominu. Vse ob jezeru stoječe vile so bile čarobno razsvetljene, spuščale so se raznobojne rakete in gorel je zdaj tu zdaj tam bengaličen ogenj. Posebno umetelni ogenj pred Mallnerjevim hotelom, dalje pri zabavišču in pri nekaterih drugih vilah je bil čarobno lep. Godba je pridno igrala, po jezeru pa je švigalo nad sto raznovrstno okrašenih in z lampijoni razsvetljenih čolnov.

Vožnja po jezeru je trajala skoro dve uri. Ministerski predsednik je izstopil iz čolna pri vili kneza Windischgraetza, pri katerem je supiral, in se po supeju z vozom vrnil v hotel.

V tem se je pred hotelom zbral pevski zbor blejski z zastavo, dekleta in fantje v naših lepih narodnih nošah, da prirede odličnemu gostu podoknico. Okolu zbora se je gnetlo na tisoče ljudi. Zbor je pel tri pesmi: „Škrjanček poje, žvrgoli“, „Nazaj v planinski raj“ in „Lub'ca povej, povej“. Pel je jako dobro in vse je hvalilo izvežbanost zbora in krasoto naših pesmij. Ministerski predsednik se je jako lastavo izrazil o pevcih in pevkah, obedoval lepo narodno nošo in hvalil naše pesmi.

Slavnosti so se zaključile s plesom v dvorani novega zabavišča. Ministerski predsednik je bil z vsem jako zadovoljen in kot občudovalec „podobe raje“ zapustil Bled.

Da se je slavnost tako lepo zvršila, zato gre zasluga zlasti gg. Moschetu, Wöflingu in Tirmanu, kateri so si tudi za zgradbo zabavišča pridobili velikih zaslug. Aranžma je vodil g. Fran Doberlet ml., kateri je tudi vso ukusno dekoracijo zabavišča preskrbel.

Jugoslovanska pevska zaveza.

Naši čitatelji že gotovo dobro pomnijo, kako svečano so praznovali letos naši bratje na slovenskem jugu praznik sv. Cirila in Metoda v Plovidvu, ob kateri priliki je vzniknila mej navzočimi pevci in tamburaši bolgarskimi, hrvaškimi in srbskimi krasna ideja, da se osnuje zaveza vseh jugoslovanskih pevskih društev. Izbral se je osnivalni odbor, obstoječ iz štirih članov, po jeden iz vsake bratske narodnosti. Temu odboru bila je zadača, urediti vse potrebno, da se more zaveza že prihodnjega leta ustvariti ter pričeti svoje važno delovanje.

Isti odbor imel je v Sofiji svojo prvo sejo ob prazniku sv. Petra in Pavla, ter je odposlal svojega predsednika, Slovenca prof. Bezenška, naj osebnostno posreduje pri važnejših pevskih društvih mej Jugoslavi, da pristopijo „Zavezi“. Kakor se nam poroča, potoval je dosedaj g. predsednik po Srbiji in po Hrvatskem, ter navduševal pevce — posebno njih prvake — za zavezo, v kateri bodeta poleg Slovenca in Hrvata pela tudi Srb in Bolgar. Gotovo pomenljiv in lep kvartet! In ako bode harmonija na ta način dosežena, tedaj bode ta brez dvojbe uplivala na občo slogo mej brati na slovenskem jugu.

Bratje Srbi so našega rojaka kot predsednika „Zaveze“ jako prijazno sprejeli. V Pirotu ga je pri-

čakoval na kolodvoru ves odbor srbskega pevskega društva, potem mestni župan in okrajni glavar. Omeniti nam je, da je predsednik Pirotskega pevskega društva g. Pavlovič tudi član odbora „Zaveze“, in da je to društvo mej prvimi, ki so pristopila „Zavezi“. Tukaj se je torej še jedenkrat obnovila dana beseda, bratski pevci so navduševali predsednika „Zaveze“ za daljno agitacijo v tem smislu ter mu želeli najboljšega uspeha.

V Nišu, kjer sta dva pevska društva, se je ponavljala skoraj isti prizor.

V Belemgradu je najstareje srbsko pevsko društvo, katero bode praznovalo v treh letih že svojo petdesetletnico. To društvo ima torej posebno važnost in veliki ugled ne samo mej Srbi, nego tudi mej drugimi Slovani, in ako pristopi „Zavezi“, to bode stalo v njej kakor kaka trdnjava, okoli katere se razpostavijo druga mlajša in manjša pevska društva. Istina, inicijativa je bila vzeta od mlajših in celo najmanjših društev, to pa ni zaprečilo najstarejšega, da pristopi tudi v njihov krog, in to z veseljem.

Predsednik beogradskega pevskega društva g. prof. Stanojević bil je početkom julija odpotoval v Rusijo, da stori potrebne priprave za koncerte, katere priredi isto društvo v Nižnem Novgorodu, Petrogradu, Moskvi in Varšavi tekom meseca avgusta. Potovalo bode okolo 80 pevcev, mej njimi kakih 10—12 gospej in gospodičin. Le ti so se ravno pripravljali za pot, ko je prišel v Belgrad predsednik „Zaveze“ ter so imeli pevske vaje vsak dan v društvenih prostorih pod vodstvom izvrstnega glasbenika g. Mokranjca. Pri vsem tem našli so toliko svobodnega časa, da so pripravili večerno zabavo v čast predsedniku „Zaveze“, (dne 17. pr. m.) Pri tej priliki je poprijel besedo podpredsednik beogradskega pevskega društva g. prof. Spiro Kalik, ter v lepem govoru načrtal pomen jugoslovanske pevske zaveze in izjavil, da po načelu tudi njihovo društvo rado pristopa „Zavezi“; a kedar se povrne iz potovanja po Rusiji, bode prilika to stvar formalno rešiti. Predsednik osnivalnega odbora „Zaveze“ je sprejel to z velikim veseljem na znanje, ter prečital krasno pesem vrlega hrvaškega pesnika Golubana Dvorskega, posvečeno „Zavezi jugoslovanskih pevskih društev“. Po prečitani pesni, polni izrazov o bratski ljubezni in slogi mej Jugoslavi, izjavil je pevovodja g. Mokranjac, da hoče uglasbiti to krasno pesem hrvaškega pesnika. Morebiti je to prvi radostni slučaj, da srbski skladatelj „motu proprio“ dela napev na pesem hrvaškega pesnika. To je gotovo lep primer bratske sloge, kakršne bi bilo želeli v vsakem obziru mej Hrvati in Srbi. A še drug primer se je pokazal ob isti priliki: prečitana pesem Dvorskega je navdušila navzočega odličnega srbskega pesnika Dragomira Brzaka, ki je tajnik beogradskega pevskega društva, da je pri isti mizi zložil pesem pod naslovom „Naše nade“, kot iskren bratski odziv Golubanu Dvorskemu. Oba pesnika se v glavnih idejah tako lepo skladata, da je radost čitati dotična proizvoda. (Te pesmi prinaša „Književni Glasnik“, ki izhaja kot priloga „Jugoslavjanskemu Stenografu“ v Plovidvu). Mej veselimi razgovori, lepim petjem in navdušenimi napitnicami je približala hitro polnočna ura — čas ločitve. Z gorečo željo, da se v kratkem času spet vidimo zbrani v večjem številu bratje od vseh strani širokega slovenskega juga v Belgradu, ločili smo se vsi polni najprijetnejših utis. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. avgusta.

— (Prihod ministerskega predsednika) je mnogo olepšal jako krasen dan. Dasiravno je zadnje dni rado deževalo in treskalo, bilo je danes lepo vreme. Mesto se je pa tudi praznično obleklo, raz hš vse raznovrstne zastave, največ je cesarskih in slovenskih, semtertja se vidi tudi kaka nemška zastava, kakor priča o propadu nemške slave v naši deželi. Serenada in bakljada obetata biti tudi jako velečastni ob tako lepem vremenu. Samo podrtje hiše po mestu kale občno veselje.

— („Ljubljanskega Sokola“) člani se zbirajo danes zvečer ob 8¹/₄ uri v telovadnici v „Nar. domu“, odkoder odrinejo točno ob 8³/₄ uri na mestni trg, kjer se pridružijo tam zbirajočim se društvom.

— („Ljubljanski Sokol“) priredi v nedeljo dne 9. avgusta t. l. izlet in sokolsko slavnost v Kranju. Odhod iz Ljubljane ob 11. uri 57 min. dop. s poštnim vlakom (južni kolodvor) Prihod ob 12. uri 43 min. pop. na kranjski kolodvor, od koder bo sprevid sokolskih društev do stare pošte. Ob 1. uri 45 min. pop. obed v gostilni g. Majarja. Vzpored slavnosti: I. Javna telovadba na v ta namen zgrajenem telovadišču na „gaštejski gmajni“. Začetek ob 5. uri popoldne: a) proste vaje, izvajata ljubljanski in kranjski „Sokol“, b) Telovadba na orodjih, c) Telovadba predtelovadskega zbora ljubljanskega „Sokola“ na drogu. II. Ljudska veselica na „gaštejski gmajni“ z godbo, petjem, ljudskimi igrami, plesom in umetelnim ognjem. — Ob slabem vremenu se preloži izlet na nedeljo dne 23. avg. t. l.

— (Slavčva veselica) Zaradi neugodnega vremena moralo je slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ svojo veselico preložiti na nedeljo dne 9. t. m.

— (Vožnja z omnibusi.) G. Josip Turk je kupil za fjakarsko zadrugo koncesijo in omnibuse Vekoslava Missionija za prevažanje oseb in se namerava razširiti zvezo na vse ulice.

— (Štiridesetletnico.) odkar je vstopil v Samassovo tovarno je te dni slavil livski mojster Alojzij Eberle. Jubilar je rojen Tirolec in se je v Avgšburgu bil izučil vlijanje zvonov. Pred štirimi leti, ko je Samassova tovarna praznovala 125 letnico, je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

— (Meteorologično mesečno poročilo.) Minuli mesec mali srpan bil je, kakor je to njegova navada, zelo vroč, sem pa kje tudi deževen. Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 16.1°, ob dveh popoldne 24.8°, ob devetih zvečer 19.4°, iz katerih števil se dobi 20.1° kot srednja zračna temperatura tega meseca, za 0.4° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 735.35 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 0.45 mm pod normalom.

— Dežja je bilo vsega skupaj 139.7 mm, tej svoti je pa prav za prav treba odtegniti 16.9 mm, kar je padlo dežja 1. velikega srpana zjutraj do sedme ure; navada vremenoslovcev je pač ta, da se padavina meri zjutraj ob sedmih in prejšnjemu dnevu pripiše.

— Že 1. malega srpana hitro popoldne vsula se je takorekoč za predigro močna ploha, kateri je potem sledila zvečer huda, več ko dve uri trajajoča nevihta; tega dne je padlo dežja 38.6 mm, največ tega meseca. Trije nasledujoči dnevi bili so potem prav prijetni, 3. zjutraj kazal je toplomer ob močni megli 9.8°, najmanj tega meseca. Gorkota je na to nepretrgoma prijemala, nastopila je prava tropična vročina in zadnji šolski dnevi bili so izvanredno vroči. Najbolj je pripekalo 10., kjer je ob dveh popoldne kazal toplomer v senci 30.1°. Kar je na polju še bilo zastalo, to je v tem času dozorelo in srpu zapadlo; kdor premore kako letovišče, ta je pobral zdaj šila in kopita ter odrinil iz mesta. Tudi množica učencev, dovršivši svoje delo, zapustila je mesto in se z veseljem srem razširila na različne strani, vsak k svojim ljubim starišem in sorodnikom. Pa vendar je še v Ljubljani vse živo, pridno se kuje in zida, kamorkoli stopiš, povsod ti prihajajo naproti ali so ti za hrbtom težko obloženi vozovi ali tudi prazni, vse mrgoli delavcev, ki si služijo za svoje delo lep denar. Nekoliko hladu v to vročino prinesel je 11., kjer je poludnevna temperatura precej odnehala, ker je suho grmelo in nasledujo noč nekaj deževalo. Pa to je bila le kratka medigra, kajti prišlo je potem še četrto vročih dni. Dne 16. je vročina jela ponehavati, vreme se je pripravljalo na dež, ki je do 25. skoro vsak dan močil in semtertja tudi curkoma hl, zraven nastopale so močne nevihte, ki so napravile ljudem na življenje in imetju veliko škodo. Bil je to sploh kritičen čas, provzročen, kakor mi sodimo, po bližini lune, ki je v sredo 22. ob polu 7. uri zvečer bila v obliži zemlje. Ne glede na sunek, ki so ga tega dne proti popoldne čutili v Ljubljani, še bolj pa v središču lanskega velikonočnega potresa, čitalo se je v časnikih o velikih in raznovrstnih neizgovodah, ki so tiste dni prizadele različne kraje vsled hude ure. Kajti luna, ki pregiblje tekočine ne samo na površju, temveč tudi v drobni zemlji, ima gotovo tudi velik vpliv na gibanje v ozračju, zlasti v višjih plastih, ki so jej bližje. Ako pride luna v svojem eliptičnem teku v največjo oddaljenost od zemlje (apogeum), se bo ta vpliv manj čutil, najbolj pa, kadar je najbližje zemlji (perigeum). To se da dokazati, vendar bi nas tukaj predač zapeljalo tako dokazovanje. Ta doba bila je vkljub mnogemu deževju topla in soparna, vendar se je dala prenašati; 26. pa je vročina zopet jela pritiskati in prejšnjo stopnjo zavzemati, kajti srednja temperatura 29. zastaja le za 0.4° za srednjo temperaturo 10.; zjutraj vendar je gosta megla olajševala in hladila. Dne 31. je vročina nekoliko odnehala, vreme pripravljalo se je zopet na dež, ki je 1. velikega srpana rano zjutraj spremljen z veliko nevihto nastopil. — Gibanje tlakomera bilo je tega meseca neznatno, najvišje je stalo živo srebro 6. zvečer, in sicer 738.4 mm, najnižje 30. ob poludne, in sicer 730.1 mm, tako da znaša celo gibanje 8.3 mm. — Izmed vetrov je daleč prevladoval jugovzhod, zlasti zvečer; za njim je najbolj pihal severovzhod, ki je zjutraj delal lepo vreme, med dnevom pa brzdal oblake, da niso preveč rosili, tudi jug se je večkrat oglašal.

— (Občni zbor „Zagorskega Sokola“) bo v nedeljo dne 9. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v telovadnici. Dnevni red: 1.) Podzdrav podstaroste. 2.) Poročilo tajnikovo. 3.) Poročilo blagajnikovo. 3.) Volitev. 4.) Razni naveti.

— (Aljažev stolp) vrhu Triglava je, nemajman od prirodnih in drugih groznih viharjev, srečno ušakal nove sezone in z njo — nove slave. Lani imeniten razglednik, je postal letos tudi daleko vidno državno triangulacijsko znamenje. Letos namreč na novo triangulirajo in določujejo višave po vsej državi. V Julijskih planinah izvršuje to važno delo vojaški inženier nadporočnik g. Ludovik Guttmann. Le-ta jako vestni in vrli merec je spoznavno s svojim načelnikom določil Aljažev stolp, katerega ni mogel prehaliti, za vnanje triangulacijsko znamenje. Da bo vidnejši, mu je z dovo ljenjem vič. g. župnika, lastnika stolpu, streho pre mazal črno in obod belo. Dne 24. julija t. l. pa je ravno sredi stolpa 50 cm globoko v tla zakopal

podzemsko znamenje (ploščo z rdečim križem in zapečateno steklenico). V steklenici je listina, ki slove slovenski: „To trigonometrijsko točko je ustanovil c. in kr. vojaški trigonometrijski oddelek dne 24. julija l. 1896. za vlade Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva Franca Jožefa I. — Ludovik Guttmann, c. in kr. nadporočnik peh. polka št. 101 (Dalje so podpisani trije vojaški pomočniki). — G. nadporočniku je jako ugajalo tudi Staničovo zavetišče, v katerem je s svojo družbo vedril in obedoval.

— (Na petrazrednici) v Postojni je letos poučevalo osem učnih močij. V šolo je hodilo 191 dečkov in 170 deklic, torej vkupa 361 otrok. Za višji razred je sposobnih 144 dečkov in 111 deklic, nesposobnih je bilo 36 dečkov in 56 deklic, 11 dečkov in 13 deklic se ni klasificiralo.

— (Efektna tombola) Ministerstvo je dovolilo kmetijski podružnici v Mošnjah na Gorenjskem v teku tega leta prirediti efektno tombolo, pri kateri so izključeni dobitki v denarjih ali vrednostnih papirjih.

— (Vinarji) nečejo priti v promet, četudi se vlada trudi, da bi jih spravila mej ljudi. Prebivalstvo vajeno krajcarjev se drži le denarja po 2 vinarja. Finančno ministerstvo je zopet nekaj ukrenilo, da se spravijo vinarji v promet. Državne blagajnice so se z njimi založile in vsako jih lahko dobi pri menjanju denarja.

— (Pri okrožnem sodišču v Celju) izpraznjena so sedaj, kakor poroča „Domovina“ 3 mesta adjunktov. Znano je, da že par let na tem sodišču niti jednega Slovenca ni, in da se v zadnjem času vedno le sami Nemci nastavljajo. Da je to očitna krivica in žaljivo preziranje ogromne slovenske večine celjskega okrožja, se je že večkrat na tem mestu in tudi v državnem zboru naglašalo. Rado vedni smo zatorej, kakšne može nam bode sedaj poslal pravosodni minister na okrožno sodišče.

— (Jednakopravnost na pošti.) „Südsteirische Post“ je priobčila članek glede enakopravnosti na pošti, ki je jako pomankljiva. V Trstu uradniki znajo samo italijanski in nemški ali pa tudi le jeden teh jezikov, o tem, da so v Trstu Slovenci nočejo ničesa vedeti, na Koroškem se posluje le nemški, češ vsaj vsi koroški Slovenci nemški znajo, kar pa ni resnica. Kriv raznih neprilik, ki izvirajo iz preziranja narodne ravnopravnosti na pošti, je mnogo prevelik centralizem. Poštna ravnateljstva imajo bolj tehnični delokrog, imenovanje uradnikov pa pripada trgovinskemu ministerstvu. Tako se predstavljajo uradniki iz Trsta v Šlezijo, s Kranjskega na Tirolsko, z Bukovine na Koroško in se pri tem nič ne ozira na to, če dotičnik zna jezik, ki se govori v kraju, kamor ga prestavijo. Temu bi se pa odpomoglo, ko bi se imenovanje uradnikov prepustilo poštnim ravnateljstvom. Vsako ravnateljstvo bi pa smelo jemati le uradnike iz svoje poštna pokrajine in bi se uradniki tudi v druge poštna pokrajine prestaviti ne mogli. Pri poštnem ravnateljstvu naj bi bil stalen poštni in brzojavni tečaj, kateri bi morali dovršiti poštni aspirantje. Za aspirante bi se jemali le domačini v dotični poštni pokrajini. V mesevitih poštnih pokrajinah, naj bi se vzprejemali pred vsem tisti aspirantje, ki so poleg nemščine vešč še drugega ali tretjega deželnega jezika. Od aspirantov, ki so vešč le jednega deželnega jezika, naj bi se zahtevalo, da se nauče vsaj imena krajev svoje poštna pokrajine v drugem deželnem jeziku, da se tak škandal ne pripeti, kot se je nedavno, da poštni uslužbenec na slovenskem Koroškem ni vedel za Konjice, da si je to že precej velik kraj. V mesevitih poštnih pokrajinah naj bi bile poštna tiskovine in pečati dvojezični. Samo nemški naj bi bili izključeni. Tudi razglasi namenjeni za občinstvo, naj bi se razglasili v obeh deželnih jezikih. S tem bi se odpravilo mnogo prepira. Mi le želimo, da bi vlada upoštevala modre nasvete južnoštajerskega lista.

— (Deželnozborske volitve na Koroškem) so razpisane na 21. dan septembra za kmetijske občine, na 25. za mesta, trge in trgovsko zbornico celovsko in dne 29. za veleposestvo. Kmetijske občine volijo 14, mesta in trgi 9, trgovinska zbornica 3 in veleposestvo 10 poslancev. Če bodo Slovenci in nemški konservativci vzajemno postopali, se utegnejo nekoliko izboljšati razmere v deželnem zboru za nas Slovence. Mnogo seveda ne smemo pričakovati.

— (Iz duhovskih krogov) se piše „Soči“: „Politika, kot posvetna reč, ne spada v cerkev. To je določila najvišja instanca, rimska kongregacija dne 15. jan 1848. Pastirstvo pravi, da pridigarju mora biti namen, s cerkvenimi govori ljudi voditi k zveličanju. Cerkevni govorniki ne smejo oznanjevati kaj takega, kar ni v zvezi z besedo božjo, ali pa, kar bi škodovalo. Glavno pravilo homiletike (cerkvenega govorništva) je, da govornik ne sme nikdar kaj neresničnega, izmišljenega ali tudi le domišljenega sporočati za pravo in resnično. Pri razlaganju božje besede, sv. pisma, okrožnic, odlokov kongregacije itd. ne sme nikdar pretira-

vati, vsakega prestopka postave božje ali cerkvene naj ne imenuje brz smrtni greh. To tudi velja glede plesa ali sokolstva... Ako je kaj takega, kar je v zvezi s politikom, to je, z zveličanjem duš, ali, ako je res nevarnost za sv. vero in ima govornik upanje, da s svojimi besedami doseže nekaj dobrega, tedaj šele bi smel povzdigniti glas. Toda to javno karanje pa ne sme biti surovo grozjenje, ne da bi pridigar vpil, se togotil, pogubljal, vsega hudega voščil itd. Vse tako poslušalce le žali in razdraži, pa gluhe jih stori za pridgarjeve besede. Govornik ima pa namen, s svarjenjem in karanjem zmotenca pripeljati do spoznanja svoje pregrehe, ga omečiti in popboljšati. To pa doseže le, če sicer resnico pove resno in odkrito, a vendar v vsem svarjenju in karanju kaže ljubezen, krotkost in usmiljenje do grešnikov... „Začetniki v službi in ptuji govorniki naj se ne lotijo javnega karanja“... Tako piše pastoralist Zupančič.

— (Slovenščina na goriški pošti.) Večina uradnikov na goriški pošti ne zna slovenski, ali pa slovenski noče razumeti. Na mnogobrojne pritožbe je trgovinsko ministerstvo bilo odredilo preiskavo. In glejte čuda, vsi tisti uradniki, ki so se poprej najbolj branili slovenščine, so nakrat trdili, da za službeno potrebo že znajo slovenski. Ko je pa preiskava minola, so slovenščino zopet pozabili in se branijo vzlic naredbi trgovinskega ministerstva vzprejemati poštna pošiljatve s slovenskimi naslovi. Pismonosci in poštni sluge so pa največ italijanski Tirolci, katerih še na Tirolskem niso mogli rabiti, ker razven italijanščine ne znajo nobenega jezika. Za Gorico, kjer imajo vedno tudi s Slovenci opraviti so pa dobri. Neki goriški slovenski domoljub se je zopet zaradi tega pritožil na ministerstvo in želimo, da bi njegova pritožba imela kaj vspeha.

— (Za učitelje risanja) Učno ministerstvo razširilo je obrtno-nadaljevalno šolo za klesarje v Nabrežini pri Trstu na tri tečaje. V tretjem tečaju bode se osobito poučevalo strokovno risanje za klesarje. To je velike važnosti za povzdigo in razvoj klesarske umetnosti. Za ta tečaj pa še nima ta šola strokovnega učitelja. Dobival bode 450 gl. plače in bode imel poučevati le tri ure na teden. Kdor bi hotel nastopiti to službo, uloži naj svojo prošnjo predsedništvu šolskega odbora obrtno-nadaljevalne šole za klesarje v Nabrežini najpozneje do 20. avgusta. t. l. Prednost imajo inženirji in arhitekti. Prosilec mora biti popolnoma vešč slovenskemu jeziku; dobro je pa, ako zna tudi nekoliko italijanski.

— (Na shodu volilcev in volilnih mož v Šmarji pri Kopru) dne 19. julija 1896, so bile vzprejete naslednje resolucije: I. Shod volilcev v Šmarji, občine Pomjanske odobrava v vsem in popolnoma postopanje naših poslancev v deželnem zboru v Poreču, Josipa Kompareta in dr. D. Trinajstiča, ter jima tem potom izreka zahvalo za vse njuno delovanje in jima prepušča popolnoma svobodno roko. II. C. kr. vlada se pozivlja, da uredi vodna in prometna sredstva v občini Pomjanski, in sicer: 1. da pomaga mali vasi Dilici, v davčni občini Pomjan pri zidanju novega, silno potrebnega vodnjaka; 2. da isto izvrši v davčni občini Kerkavce, in sicer v sami vasi Kerkavce; 3. želeli bi tudi naravneje zveze davčne občine Truške z Marezijem, oziroma Koprom in Tratom. III. Tudi naj c. kr. vlada skrbi s svojimi sredstvi, da se sezida 1. redna šola v Kerkavcih in Koštaboni, Truškah in Borštu, 2. da potrebno ukrene, da se popolnijo že vse leto prazna učiteljska mesta v Šmarji. IV. Vlada se pozivlja: 1. da se preskrbe okrožni živino zdravniki, — 2. da dež. kulturni svet preskrbi občinskih bikov v zboljšanje plemen. V. Deželni zbor se pozivlja, da napravi cesto, ki bode vezala dež. cesto pri Kerkavcih z državno pri Kaštelu.

— (Velika nevarnost za Italijane.) V Osoru na otoku Krk je razpisano mesto učitelja s hrvatskim učnim jezikom. Italijani so zaradi tega zagнали silen hrup, češ, da je Osor čisto italijansko mesto. Ta hrup je pa naravnost smešen, če Hrvatov v Osoru zares ni, potem pač hrvatski učitelj ne bode imel kaj poučevati in italijanski značaj osorskega mesta se bode še le prav sijajno pokazal. Nam se pa dozdeva, da se Italijani nekaj takega boje, kar se je v nekaterih občinah v Istri zgodilo pred nekaterimi leti. Zmagali so v njih pri občinskih volitvah Hrvatje, dasi ob ljudskem popisovanju 1880. leta v tistih krajih niso skoro nobenega Hrvata našli. Ravno tako Osor tudi ni čisto italijansk, kajti sicer bi šolska oblastva gotovo ne iskala hrvatskega učitelja.

— (Mejnarodna dirka v Zagrebu.) katero je priredilo prvo hrvatsko društvo biciklistov včeraj v Zagrebu, vršila se je pri ugodnem vremenu z najlepšim uspehom. K dirki zglasilo se je veliko število najboljših dirkačev skoraj iz vseh evropskih

držav. Prva točka „Grand prix de Zagreb“, katero je več krogov najfinije vodil dirkač Fran Gerger iz Gradca in v kateri je pri zadnjem krogu dirkač Emil Huet iz Bruslja pokazal svojo občudovanja vredno spretnost v spurtu, vzbudila je veliko zanimanje na tisoče gledalcev. Rekord 5000 m = 10 krogov: 7 m 37¹/₂ sek. V drugi točki, dirki juniorov so Schilling z Dunaja, Heinzel iz Zagreba in naš občeznani spretni dirkač g. Zmagoslav Bobinec najlepše in najboljše vozili. G. Bobinec priporil si je krasno častno znamenje, za kar mu čestitamo. Rekord 1000 m = 2 kroga: 1 m 36¹/₂ sek. Tretja točka ni bila nič manj zanimiva kot prva. Zmagovalci so bili v tej kakor tudi v prvi točki Huet iz Bruslja, H. Franon iz Monakovega in Lurion z Dunaja. Rekord 3000 m = 6 krogov: 4 m 29¹/₂ sek. Četrta točka borba za prvenstvo v kraljevinah Hrvaški, Slavoniji in Dalmaciji vozila se je s početka polagoma in stoprav proti koncu pokazal se je Julij Mihelič iz Zagreba gotovega zmagovalca. Mihelič dobil je krasno darilo od Njega c. in kr. Visokosti nadvojvode Leopolda Salvatorja. Rekord 3000 m = 6 krogov: 5 m 4¹/₂ sek. Peta točka dirka na tandemih bila je najinteresantnejša. Vožnja je bila srednje hitrosti in v spurtu sta krasno prevozila Huet iz Bruslja in Laufar iz Pariza. Rekord 3000 m = 6 krogov: 4 m 21¹/₂ sek. Šesta točka je odpadla, ker sta imeli prva in tretja točka itak enak uspeh. Pri sedmi točki handicap na tandemih in dvokolnicah za tri sedla, pokazala sta se Huet in Laufar najspretnejša. Pri osmi in zadnji točki handicap na nizkih dvokolnicah vozil je najboljši Gerger iz Gradca. Rekord 3000 m = 6 krogov: 4 m 27¹/₂ sek. Poleg najodličnejše zagrebške gospode bila je tudi Njega c. in kr. Visokost nadvojvoda Leopold Salvator med gledalci, kateri se je radostno zanimal za dirko. Dirka pričela se je točno ob 1/4 uri in se končala ob 6. uri popoldne. Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ zastopala je pri dirki deputacija, katero je vodil klubovi predsednik. Deputacija je bila najprijaznejša vzprejeta. Želeli bi, da si vsak naš kolesar ogleda v bodoče take dirke, ker le na ta način je mogoče dobiti pravi pojem o dirkanju.

* (Namestnika ustavi.) Dolenjeavstrijski namestnik grof Kielmansegg je tudi dober kolesar. Te dni je pa namestnik s ceste na kolesu jo zavil na pot, prepovedano za kolesarja. Stražnik ga je ustavil in zahteval, naj se izkaže, kdo je. Seveda je stražnik malo debelo gledal, ko se je izkazal namestnik. Namestnik mu je rekel, naj ga le ovadi, ker je pot za bicikliste zares preslaba in preveč prašna.

* (D bro vinski letino) bode imel letos papež, kakor se kaže, v svojih vinogradih, ki se nahajajo v vatikanskih velikih vrtovih. Pred nekaterimi dnevi je papež Lev XIII. bil povabil slavnega italijanskega sadjarja don Candea, da je preiskal za grozdem obložene trte. Sadjerejec se je izrekel, da so trte zdrave in bodo letos dale prav dobro kapljico. Tudi trtna uš še ni našla pota v te vinograde.

* (Nameravano odvedenje bolgarske kneginje.) Bolgarska kneginja biva letos v Rilem selu, letovišču blizu znanega Rileškega samostana. Ondi v obližju je pa več roparjev. Nedavno se je bilo izvedelo, da so se roparji dogovorili, da odpeljejo kneginjo, potem pa bodo zanjo zahtevali veliko odškodnino, kakor je že na vzhodu v navadi. Namen se pa roparjem ni posrečil, ker je vlada v Rilem selo poslala toliko vojakov, da jih toliko še nikdar niso videli v tem gorskem kraju.

Darila:

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na novi maši gosp. Jakoba Benedičiča v Tacnu pod Šmarno goro v rodoljubni družbi 54 kron, katere je izročila podpredsednica Sežanske podružnice gospa Franja Gulič (Koširjeva) društvenemu blaginju. Živel rodoljubni darovalci in darovalke posebno gospodične nabirateljice in gospodje nabiratelji. Viva et sequentes!

Brzjavke.

Budimpešta 4. avgusta. Vsled strožjega ravnanja s kaznenci, so kaznenci budimpeštanske kaznilnice ravnateljstvu poslali pismo, v katerem zahtevajo, naj se odpravijo strožje naredbe. Če se to ne zgodi, prete, da pobijejo paznike. Dvajset kaznencev so dali ukleniti. Boje se upora.

Budimpešta 4. avgusta. Mej intendantom ogerskega gledališča in gledališkim recenzentom „Neues Journala.“ Dionysijem je bil dvoboj s sabljama. Intendant je rahlo ranjen. Povod so gledališke stvari.

Sibinj 4. avgusta. Umrl je tukajšnjega voja poveljnik Galgoczy.

Pariz 4. avgusta. Govori se, da so oblastva dobila oficijelno poročilo, da prideta ruski car in carica v drugi polovici septembra v Vichy.

Madrid 4. avgusta. V Saguntu so bili veliki neredi povzročeni pobiranjem davka. Izgredniki so zažgali davkarijo.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) Odsek je ob sporočilu zgorajega dopisa prosil zadrage, da naj izreko svoje mnenje o tem predmetu in je vrhu tega sklical anketo. b kateri so sn povabila načelnštvo zadrug v Ljubljani. Iz došlih pismenih poročil je posneti, da je domače delo po celi deželi razširjeno. Vender če ne upoštevamo obeh pododdelkov: 1) Domači postranski posel in 2) domača industrija, katera oba sta v deželi močno razširjena, vidimo, da je obrt domače delo t. j. pridobitna delavnost pomočnikov izven delavnice ali domačih pomočnikov in kosnih mojstrov omejena skoro samo na deželno stolno mesto in njegovo okolico in toraj skoro le na krojaški in čevljarški obrt, četudi je vredno cimeniti takozvano tovarniško domačo industrijo (izdelovanje čevljev, žimnih sit), kakor se vrši v posameznih delih dežele. Dalje se povdarja v poročilih zadrug, da je želeli, da se uredi pomočništvo izven delavnice in domača industrija v smislu predležajih poročil. V enketi so se pa izrekle vse zadrage proti pomočništvu izven delavnice, pri čemur se je povdarjalo, da je isto škodljivo razvoju obrta, da ne prinaša obrtnikom nobenih koristij in vzgaja skoro same skaze. Iz teh razlogov bi bilo le v interesu samostojnih obrtnikov in tudi kupujočega občinstva, če se odpravi pomočništvo izven delavnice, kajti ne more so tajiti, da so večkrat predmeti izgotovljeni s pomočjo pomočnikov izven delavnice in kosnih mojstrov precej ceneji, da pa so tudi elabeje izgotovljeni in je tudi snov, iz katere so narejeni manj vredna. Dalje poudarjale so zadrage tudi zlo, da trgovci ali tudi druge osebe, ki sami ne znajo nobenega rokodelskega obrta, istega vrše po pomočniku, ki doprinese zakonito zahtevano sposobnostno dokazilo za samostojno izvrševanje obrta. Ta obrtnik je le imenoma mojster, v resnici je le službujoč rokodelc ali poslovođa, kajti on ne plača niti davka niti prestopa, še manj pa pomočnikov, tudi ne more samostojno prodajati izdelkov, temveč le za svojega gospodarja. Pripeti se celo, da izdelovalec izdelkov ne prodaja, temveč tretja oseba, ki spada ali k družini ali k hišnim gospodarstvu pravega gospodarja. Na ta način se prezro določila obrtnega reda in se oškodujejo osebe, ki zase vrše rokodelske obrte. Ker se je pa pomočništvo izven delavnice v večih mestih, na Kranjskem prav za prav ukoreninilo le v deželnem stolnem mestu in so razmere take, da bi takojšnja odprava ne bila niti v interesu lastnikov obrtov, niti pomočnikov, bi bilo isto le v tolike, kolikor mogoče omejiti in bi bilo delovati na to, da nastopijo razmere, ki bi pomagale popolnoma odstraniti pomočništvo izven delavnice. Če bi se pomočništvo izven delavnice odpravilo, bi moralo prav mnogo lastnikov obrtov imeti večje delavske prostore in bi morali poskrbeti za vse ono, kar določa § 74 zakona z dne 8. marca leta 1885, drž. zak. št. 22. To bi prouzročilo ob sebi umevno večje stroške. Pomočnik izven delavnice lahko pomaga tudi svoji ženi doma, da nadzoruje otroke in sicer posebno takrat, kadar ima ta opraviti zunan. Že iz povedanega je razvidno, da bi prepoved pomočništva izven delavnice na bila lahko izvedljiva. Po mnenju odsekovem bi bilo tudi delati na to, da se polagoma odstrani pomočništvo izven delavnice, kajti le potem bi se mogle odstraniti škode, ki so s tem spojene. Odsek se zdi izvajanje v zgornjem ukazu vis. c. kr. trgovinskega ministerstva prav primerno, po katerem se ne more prej urediti pomočništva izven delavnice, ne da bi se ob enem na stopilo na polje domače industrije in da bi torej uredba morala obsežati ves delokrog domačega dela. (Dalje prih.)

Nakup pšenice, rži in ovsa C. in kr. vojaški erar kupi za preskrbovalni magazin v Gradcu 6400 meterskih centov rži, 16200 meterskih centov ovsa; v Mariboru 6150 meterskih centov pšenice, 16060 meterskih centov rži, 7400 meterskih centov ovsa; v Bruku ob Litavi 8100 meterskih centov rži; v Celovcu 4800 meterskih centov rži; v Ljubljani 600 meterskih centov ovsa; v Trstu 1400 meterskih centov ovsa; v Gorici 3300 meterskih centov ovsa; v Palju 1200 meterskih centov ovsa. Žito je oddati v mesecih september 1896 do maja 1897. Prodajne ponudbe je vložiti do 3. septembra 1896, 10. ure popoldne pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Kupna objava se lahko tudi pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Najčistejši in najboljši malinčev sirup v steklenicah po 1 kg 60 kr. Razpošilja se tudi v pletenicah po 3, 10, 20 in 40 kg., kg po 48 kr.

Lekarna Piccoli, „Pri angelju“ (2648—26) Ljubljana, Dunajska cesta.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
3.	9. zvečer	734.6	18.8	sr. jzah.	skoro obl.	
4.	7. zjutraj	735.6	15.8	sl. vzhod	jasno	0.0
"	2. popol.	734.4	26.3	sr. jzah.	del. obl.	

Srednja včerašnja temperatura 19.7°, za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 4 avgusta 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 75	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	75
Avstrijska zlata renta	123	"	45
Avstrijska krona renta 4%	101	"	15
Ogerska zlata renta 4%	122	"	25
Ogerska krona renta 4%	99	"	45
Avstro-ogerske bančne delnice	968	"	—
Kreditne delnice	358	"	75
London vista	119	"	65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	65
20 mark	11	"	72
30 frankov	9	"	50 ¹ / ₂
Italijanski bankovci	44	"	35
C. kr. cekini	5	"	64

Dné 3. avgusta 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	190	"	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126	"	75
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	—	"	—
Kreditne srečke po 100 gld.	200	"	—
Ljubljanske srečke	23	"	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	"	50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	"	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	474	"	—
Papirnat rubelj	1	"	26 ¹ / ₂

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti mojega iskreno ljubljenega brata, gospoda

Albina Škofica

usnjarskega trgovca

za prelepe darovane vence in za spremstvo pokojnika k zadnjemu počitku izrekam vsem prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 3. avgusta 1896.

Ivanka Škofic

(2760)

sestra.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin, odnosno brat, svak in strije, gospod

Anton Kušar

trgovski poslovodja

po dolgi in mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, danes ob 4¹/₂ uri popoldne v 28. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki nepozabnega rajnkega preneso se dne 5. t. m. ob polu šesti uri popoldne iz hiše žalosti, Vegovih ulic št. 6, na tukajšnje grobišče. Sv. moše zadušnice služile se bodo v raznih cerkvah.

Rajnkega priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. (2774)

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1896.

Josip Kušar, državni poslanec in posestnik, Berta Kušarjeva roj. Fleiweissova, roditelja. — Dr. Josip Kušar, brat. — Berta omož. Zamidova, Ana in Ivanka Kušarjeva, sestre. — Marija Kušarjeva roj. Mallyjeva, svakinja. — Matija Zamida, deželni svetnik, svak.

Službo poštne upraviteljice

išče gospodična z dobrimi sprječevati. — Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (2412—8)

Dr. Friderika Lengel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznanne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žolčavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (1849—14) Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trukoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Najnovejše pesni A. Aškerc-a (Gorazd).

V naši zalogi so ravno izšli:

Lirske in epske poezije

napisal (2705-8)

A. Aškerc.

196 strani. Cena broširan gld. 1.30, po pošti gld. 1.35.
Cena elegantno vezan gld. 2.—, po pošti gld. 2.10.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
založna knjigarna v Ljubljani.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dné 25. januarja 1897 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16. Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi mej njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritlične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo. V slednji se nahajata dve ognjišči za cvetličnjak, oziroma za rastlinjak. V omenjenem vrtu se izvršuje že dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (2739-2)

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“. 2568-14)

Ustanovljena 1. 1874.

Gostilna se išče v najem.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“. (2707-5)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-177)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Steyr, Lince, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Lince, Budejovico, Plzeň, Marijine vane, Heb, Francovo vane, Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 13. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregence, Ouh, Genevo, Paris, Steyr, Lince, Gmunden, Ischl, Budejovico, Plzeň, Marijine vane, Heb, Francovo vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. — Vrh tega ob 5. uri 39 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža. — Ob 8. uri zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 11. uri 25 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Ouh, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena, iz Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejovic, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža. Vrh tega ob 10. uri 25 min. zvečer vsako nedeljo in praznik iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Poletno stanovanje.

V gradu Griču pri Trebnjem (Dolenjsko), ki je po potresu popolnoma in čedno prenovljen, se še pet lepih sob. posamezno ali skupaj, po primerni ceni odda v najem. Lega in razgled v vinograde sta krasna ter zrak izvrsten. — Več o tem se izve pri lastniku Jos. Paulinu v Ljubljani, Mariljin trg št. 1. (2761-1)

V novozgrajeni hiši na Tržaški cesti poleg Rudolfinuma (2746) se oddajo za novemberski termin (3)

stanovanja

s 3 in 4 sobami v II in III. nadstropju.
Povpraša naj se na Rimski cesti št. 16.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Mrčesni prašek

pristen

steklenica stane 20 krajc., 10 steklenic 2 gld.

Dobiva se v (2559-8)

lekarni Trnkóczy
poleg mestne hiše v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

D^r. Alojzij Kokalj
Mici Kokaljeva rojena Omercova

poročena.

Ljubljana

dné 5. avgusta 1896.

Kranj

(2763)

Natečaj.

Za mestno elektrarno v Ljubljani razpiše se

stavba centralne postaje v Parnih ulicah.

Zgraditi je: kotlične z razpetino 14 m, strojno poslopje z razpetino 15.5 m, strojno poslopje in kotlične zgraditi je s skupno srednjo steno in s približno dolžino 33 m. Nadalje zgraditi je 40 m visok dimnik, za preskrbovanje kondenzacijske vode potrebni vodnjak, reservoir za vodo, cevovode itd.

Zmožni podjetniki, ki bi radi prevzeli omenjena dela in dobave, naj vložé zapečatené ponudbe s 5%nim vadijem najkasneje do poludne

17. avgusta 1896

pri podpisnem magistratu.

Mere za to stavbo dobiti je pri mestnem stavbinskem uradu, kjer so na vpogled tudi stavbeni pogoji.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 31. julija 1896.

(2759-1)

Razglas.

Okrajni cestni odbor v Trziču oddaja na 11.500 gld. proračunjeno

preložitev okrajne ceste v Kovorju.

P. n. gospodje podjetniki vabijo se vložiti svoje pismene ponudbe za to stavbo pri okrajnem cestnem odboru v Trziču

do 23. avgusta t. l.

Načrt, proračun in stavbinske pogoje zamore vsakateri v občinski pisarni v Trziču upogledati.

A. Valave
načelnik.

(2756-1)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Vrtnarja

pridnega, treznega, poštenega ter popolnoma zmožnega zeleznadarstva, cvetličarstva, sadjarstva in ako mogoče čebelarstva, išče podpisano vodstvo. Plača znaša 360 gld. na leto, s prostim stanovanjem, prosto poletno zelenjavo, prosto svedčavo (petrolej) in 20 gld. na leto nadomestka za kurjavo. Od skupila prodanih cvetlic in zelenjave dobi 10%.

Prošnje, opremljene z dotičnimi spričevali, vzprejma vodstvo do dné 20. t. m. Nastop službe prej ko mogoče. Znanje slovenskega ali kakega drugega slovanskega jezika v govoru in pisavi je neobhodno potrebno.

Vodstvo dež. vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu (2753-1) dné 1. avgusta 1896.

Natečaj.

Kopanje tal za polaganje kablja in postavljanje drogov za prevodnike pri mestni elektrarni

se razpiše.

Napraviti je: približno 8800 m jarkov za kablja, 40—50 cm širokih, 60—80 cm globokih; približno 8000 m jarkov za kablja iste globočine, vendar pa le tolike širokosti, kakor je potrebna za kopanje tal.

Za ta dela je preskrbeti tudi pesek, v katerega se polagajo kablji, kakor tudi opeko, s katero se kablji pokrijejo.

Postaviti je nadalje približno 700 drogov in ima vsa dotična dela ter eventualno tudi dobavo materijala (gramoza) preskrbeti podjetnik.

Podjetniki, ki bi radi prevzeli omenjena dela in dobave, naj vložé zapečatené ponudbe s 5%nim vadijem najkasneje do poludne

17. avgusta 1896

pri podpisnem magistratu. Pogoje dobave in predpise gledé teh del dobiti je pri mestnem stavbinskem uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

(2758-1)

dné 31. julija 1896.

Karola Wolf-a

restitucijski fluid.

(Izvlaček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ješkah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protisu, revmatičnem otrpčenju, avitju in preteguenju žil itd. Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušeni pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, praščih itd., če nečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim. Cena zavijku 45 kr. (1224-88)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja.

Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zaloga pri jedinem izdelovalcu

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.